

av Jabar Amin (MP)

med anledning av prop. 2013/14:160 Tid för undervisning
– lärares arbete med stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Sveriges lärare mer ansvar och befogenheter att styra pedagogiska resurser och ge elever det stöd som krävs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av fler speciallärare och specialpedagoger i skolan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare/pedagoger för att garantera ett fungerande särskilt stöd i skolan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen mot att det krävs en diagnos för att få stöd.

Motivering

Ge lärare mer ansvar och befogenheter att ge det stöd som krävs

Det är lärarna som bäst kan avgöra vilka behov som finns hos eleverna. Ansvariga lärare bör därför, gemensamt, i större utsträckning kunna påverka beslut om avsteg från timplanen och möjlighet till extra lärarstöd, specialundervisning, integrerat språkstöd, hjälp från elevhälsan eller annat stöd.

Regeringens förslag om minskad administration och byråkrati runt åtgärdsprogrammen är bra i grunden och kan bidra till att stöd kan sättas in fortare, men lämnar samtidigt berörda lärare och rektorer i stor osäkerhet vad som egentligen ska gälla och vilka insatser som det berör.

Miljöpartiets tidigare förslag om en så kallad ordinationsrätt för lärare hade i detta fall kunnat förtydliga lärarnas befogenheter och ytterligare förstärkt arbetet med att ge varje elev det stöd som krävs i skolan. Lärarnas bedömningar måste bli starkt styrande i beslut om hur resurser ska fördelas och vilka stödinsatser som ska sättas in för olika elever och grupper. Lärarens befogenheter gällande stöd och resurser måste därför öka. Begreppet ordinarie undervisning vidgas därmed. Vad som här anförs om lärares ansvar och befogenheter att styra pedagogiska resurser och ge elever det stöd som krävs tillkännager riksdagen för regeringen.

Förutsättningar för kollegialt samarbete

Lärares inflytande på skolans interna resursfördelning måste öka för att möjliggöra att ta det ansvar att ordinera stöd som krävs. Att vara lärare är ett lagarbete. De insatser som krävs och som ska utarbetas efter varje elev kräver en fungerande arbetsorganisation som möjliggör ett meningsfullt lagarbete i skolan. När lärare får individuellt ökade befogenheter att styra resurser eller insatser kräver det att gruppen lärare och rektorer, kollektivt, möjliggör det. Därför behöver skolan bättre förutsättningar att utveckla och arbeta kollegialt. Skolverket eller annan myndighet, tillsammans med utvalda lärosäten, bör få ett tydligare uppdrag att stärka det kollegiala samarbetet inom skolväsendet. Då stärker vi skolans kompetens och därmed också elevernas möjligheter att utvecklas i skolan. Vad som här anförs om förutsättningar för kollegialt samarbete i skolan tillkännager riksdagen för regeringen.

Fler speciallärare/pedagoger i skolan

Om en elev är i behov av extra hjälp är det viktigt att hon eller han får stöd så fort som möjligt. I dag ges särskilt stöd främst i skolans högre årskurser, vilket många gånger är för sent. Sedan 2006 har tusen speciallärare/ pedagoger försvunnit från svenska skolor. Det innebär att våra skolor står sämre rustade att möta varje elev, oavsett vilket stöd han eller hon är i behov av. Regeringens nya speciallärarprogram lyckas inte heller fylla sina platser. I ett sådant läge ger inte fler utbildningsplatser fler examinerade speciallärare. Istället måste andra incitament till för att fler ska vara lockade att läsa vidare till speciallärare/pedagog och axla en sådan roll inom skolan. Vad som här anförs om vikten av fler speciallärare/pedagoger tillkännager riksdagen för regeringen.

I skollagen regleras inte heller tillgången till speciallärare/ pedagoger eller vilken funktion de har i skolans arbete med att få alla elever att utvecklas så långt det är

möjligt. Det kan inverka på förutsättningarna inom yrket. Därför bör regeringen skyndsamt utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare/pedagoger för att garantera ett fungerande särskilt stöd i skolan. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Utvecklingen mot att det krävs en diagnos för att få stöd

Rätten till särskilt stöd ska styras av behov. Kopplingen mellan diagnos och rätten till stöd finns inte i skolans styrdokument. Ändå vittnar allt fler om ett sådant växande samband. De förändringar som regeringen nu inför syftar till att stöd ska kunna ges utan omfattande utredningar och diagnoser. Dock, i ett läge där skolan saknar resurser och lärarens inflytande över dessa resurser inte ökar, finns det en risk att sambandet mellan särskilt stöd och att ge eleven i fråga en diagnos ökar ytterligare. I sådant fall behöver regeringen skyndsamt agera och vidta åtgärder. Detta ger riksdagen regeringen tillkänna.

Stockholm den 2 april 2014

Jabar Amin (MP)